DISSERTATIO MEDICO-BOTANICA

DE

CYMBALARIA,

Quam

DIVINI adspirante *NUMINIS* gratiâ,

SUB PRÆSIDIO

VIRI EXCELLENTISSIMI ET EXPERIENTISSIMI

DOMINI

THEODORI ZUINGERI,

Med. Pract. Prof. Facult. Senior. ac Reipubl. Basil. Archiatri,

Ad D. I. Februar. MDCCXV.

Loco horisque consuetis

Pro viribus defendere conabitur

AUCTOR

JOH. HENRICUS HERMANNUS,

Biennâ - Helvetius.

BASILEÆ.

Typis Friderici Lüdij, Academ. Typogr.

VIRIS

GENERIS NOBILITATE VIRTUTUM SPLENDORE
MUNERUMQUE GRAVITATE
AMPLISSIMIS SPECTATISSIMIS PRUDENTISSIMIS

DOMINO

JACOBO WILDERMETH

REVERENDISSIMI AC CELSISSIMI
S. R. IMP. PRINCIPIS ET

EPISCOPI BASILIENSIS

CONSILIARIO ATQUE OECONOMO INTEGERRIMO
CIVITATIS BIENNENSIS SENATORI MERITISSIMO
PATRONO MECOENATI ET ABAVUNCULO SUO
AD ARAS USQUE DEVENERANDO

DOMINO

PETRO HERMANNO

EJUSDEM CIVITATIS SENATORI GRAVISSIMO
PARENTI SUO OMNI FILIALI OBSERVANTIA
SUMME COLENDO

SPECIMEN HOC ACADEMICUM

QUA DECET ANIMI SUBMISSIONE
CUM VOTO PROSPERRIMÆ FELICITATIS
PERPETUAQUE SUORUM OBSEQUIORUM CONSECRATIONE

DEDICAT ET OFFERT

AUCTOR ET RESPONDENS.

DISSERTATIONIS
De
CYMBALARIA

PROOEMIUM.

Ntiquissimum est studium Botanicum, sed diverso nihilominus fine à sui amatoribus excultum; videas enim hos quidem simplici aspectu vel intuitu stirpium, atque eapropter etiam illarum Iconibus ac denominationibus contentos; alios verò ulterius progredientes, earumque culturam suis in Hortis prosequentes. Videas iterum, qui non nisi earum usui plus minus salutari examinando, explorandove sunt intenti; alios præterea, qui cùm insignem diversitatem Herbarum observarent, in eo desudârunt maximè, ut illas in certas Classes, Genera ac Species dividerent, hujusque digestionis fontes modò ex Foliis, modò ex Floribus, modò denique ex Fructificatione & Seminibus deducerent. Omnes procul dubio suas meruere laudes, sed ii tamen nobis quidem videntur reliquis præferendi, qui ad publicam utilitatem Studium illud simul accommodârunt, quique eapropter non solùm externam

Botanices Studium diversimodè excultum.

Plantarum divisio in Classes.

Qui Botanici reliquis præferendi.

qualiumcunque Plantarum ſtructuram, faciem, conformationem, magnitudinem, colorem, odorem, ſaporem, quoad omnes ſuas partes deſcribere, ſed & ad interiora magis earundem penetrare, Reſolutiones chymicas aut pharmaceuticas inſtituere, atque ſic tandem ipſarum ἐνέργειαν in corpore noſtro explorare, vel ad uſum qualemcunque humanum trahere laborârunt. Ac ſanè heic campum quis habet ampliſſimum inquirendi diligenter, ruſpandi atque detegendi mille milleque Plantarum vires nondum hucusque cognitas; etſi enim primo ſtatim intuitu magnas inveniat difficultates ad talem ſcopum attingendum, deſperare tamen neutiquam debet, dum media adhibet neceſſaria. Liceat hinc nobis talia mente attentâ conſiderantibus, ad eorum, qui huic laudabili hucusque propoſito inſtiterunt, imitationem ſpecimen quoddam commentationis de *Cymbalariâ*, Herbâ illâ in Officinis pharmaceuticis hactenus ignotâ atque inuſitatâ, in medium proferre, ac ejus, quantum fieri à nobis poterat, adcuratam, quoad externa & interna deſcriptionem, vires atque uſum in quibusdam morbis ſalutarem tradere. Præſtet DEUS Opt. Max. ſucceſſum felicem, Lector autem benevolus noſtros qualescunque conatus æqui bonique conſulat, ac errores hinc inde forſan commiſſos ſuâ benignitate haud gravatim corrigat.

Plura in Plantis detegenda reſtant.

CYMBALARIA.

THESIS I.

Ymbalariam à Cymbalo forſan ſed neſcio cur dictam, Tournefortius Hodierno-rum Botano-philorum facilè Princeps, ad Plantas retulit *Flore* gaudentes mo-nopetalo, anomalo, tubulato &c. at-

Cymbalariæ etymologia obſcura.

que ſub *Linariarum* genere collocavit, characteriſticas ejus notas ſtatuens, *Florem* monopetalum, anomalum, perſonatum, poſterius in caudam deſinentem, anterius in duo labia, quorum ſuperius bifariam vel multifariam, inferius autem trifariam ſecatur, diviſum; è cujus Calyce ſurgat *Piſtillum*, poſticæ Floris parti adinſtar clavi infixum, quod deinde abeat in *Fructum* ſeu *Teſtam* ſubrotundam, ſepto intermedio, in duo loculamenta, diverſimodè rumpi conſueta, diviſam, *Seminibusque* fœtam, modò compreſſis & marginatis, modò angulatis & ſubrotundis, placentæ affixis. Robertus Moriſonus *Hiſtor. Plant. Univerſ. Part. II. Sect. V. cap.* 10. *p.* 503. ſimiliter ad Plantas monopetalas, bicapſulares, Floribus rictu anterius & calcari poſterius donatis, Semine exiguo rotundo, Folio glabro præditas retulit. *Excellentiſs.* autem Rivinus, *Medicinæ Profeſſ. in Academ. Lipſiens. Celeberrimus*, ſub *Cymbalariæ* titulo eam jungit Plantis Flore irregulari, monopetalo, clauſo & labiato præditis, ac *Semina* ferentibus in pericarpio membranaceo bicapſulari. Atque hinc Planta hæc, ſi ſpectemus nunc *Synonyma*, eſt *Linaria hederaceo folio glabro ſeu Cymbalaria vulgaris*, Tournef. *Linaria folio glabro ſubrotundo, Hederæ folio Clematitis*, Moriſon. *Linaria Cymbalaria dicta*, Joh. Raii. *Cymbalaria*, Matth. Lugd. Cæſ. Rivin. Caſt. C. Bauh. *Cymbalaria vulgaris*, Lacun. *Cymbalaria Italica hederaceo folio*, ad Obſ. Icon. Lob. *Cymbalaria foliis hederaceis flore cæruleo*, Eyſt. *Cymbalaria floſculis purpuraſcentibus*, J. B. Chabr. *Cymbalaria Italica*, Gerard. *Italica hederacea*, Parkinſon. *Cymbalaria flore ex purpureo albicante & luteo variegato, Folio Hepaticæ repente*, J. H.

Nota characteriſtica ex Tournefortio. *Moriſono.* *Rivino.* *Synonyma.*

J.H. Heucheri. *German.* Zymbal-Kraut / Kriechend Nabelkraut. Fabius Columna *Cotyledonem* 2. *Dioſcoridis* ſive *Telephium*, *Craſſulam* aut *Fabariam*, pro verâ *Cymbalariâ* adgnoſcit, quòd ejus Folia ſuâ figurâ oblongâ tantillumq; cavâ, veluti Cymbam navigatoriam ſive piſcatoriam referant magis quàm noſtræ Cymbalariæ hederacea folia; unde ab aliis Κυμϐάλιον, *Cymbalium* quoqúe vocata fuit. Cur autem Lonicerus in ſuo *Herbario* hanc Plantam nuncupaverit *Umbilicum Veneris* & quidem *Officinarum*, profectò non aſſequimur, cùm in Officinis pharmaceuticis hactenus locum non habuerit.

II. E quibus patet, Herbam hanc ab hodiernis pleriſqúe Botanicis, quos inter etiam Viri Celeb. *Paulus Hermannus* atque *Hermannus Boerhaave*, Botanici Lugduno-Bat. exiſtunt, ad *Linariæ* ſpeciem referri, *Clariſs.* autem Joh. Henr. Heucherus, *Prof. Botan. Witteberg. exactiſſimus*, *in Horti Witteberg. Medici Novis Provent. p. m.* 57. aliam ſententiam fovet, dum ita inter alia ſcribit: *quoniam & modus creſcendi à Linariâ diverſus eſt*, in Cmybalariâ, *cùm* hæc *nunquam erigatur ſed procumbat penitus, & conceptaculum Seminis diverſum habeat, eſt enim quamvis bipartitum, tamen aliter conformatum, rotundum magis, quodqúe maturum non dehiſcit per modum Linariæ, idcirco à Clariſſimo* Rivino *jure optimo, evitandæ confuſionis gratiâ, à Linariâ diſtinguitur.* *Linariarum Claſſi aſſeritur.*

III. Creſcit autem *Cymbalaria* in murorum rimis madefieri ſolitis ſive humidis è *Radicibus* copioſis, albicantibus, fibroſis, tenuibus, oblongis, lævibus, teneris atque ſucco turgidis. Ex his dein pendulas evibrat fibras, è viridi purpuraſcentes, te- *Creſcendi modus.* *Radices.*

 retes

Cauliculi. retes glabras, longas, nervo albicante, in quibusdam locis paulisper lignoso, quem facilè stringendo linquit succulentus cortex, farctas, multiplici amplexu sibi invicem instar Convolvuli intortas, diversimodè varias emittendo fibrillas, è quibus *Folia* conspiciuntur longis appensa pediculis, hederacea, angulosa, unciam circiter longa, plus minusve lata, in tria quasi segmenta divisa, pinguia, tenera, succo aquoso multo turgida, superius lætè atro-virentia & splendentia, inferius tenui pellucidâ pelliculâ facilè separabili ac purpurascente, nitenteq; Cyclaminis instar obducta, intus pallidè virentia, vesiculis aut cellulis pluribus, viridanti succo turgentibus, (armatis vel etiam ferè nudis oculis conspicundis) prædita: ad exortum verò pediculorum, quibus folia hærent, tortiles exsurgunt alii pediculi, tenuiores, oblongi, teretes, quibus *Flosculi* insident monopetali, anomali, personati, posterius calcari exiguo purpureo donati, anterius purpurascentes, rictu pallido conspicui, in duo labia divisi, quorum superius bifariam venulis intercurrentibus cæruleis distinctum, inferius autem introrsum in floris cavitate crocato villo conspicuum trifariam secatur. Medium Floris occupant *Stamina* quaterna, oblonga, albicantia, tenera, apicibus pallidioribus polline digitos imbuentibus dotata. Flori verò subjicitur purpurascens *Calyx* in quinque exigua petala, quibus florem inferius amplectitur, pulchrè distinctus, è cujus medio assurgens albicans *Pistillum* posticæ Floris parti ad instar clavi infixum desinit, flosculis evanidis, in *Fructum* seu *Testam* globosam ex purpureo viridantem, verrucosam, bicapsularem, in duo locula-

Folia. *Flosculi.* *Stamina.* *Calyx.* *Pistillum.* *Fructus testaceus.*

lamen-

lamenta ſepto intermedio diſtinctam, in quibus *Semina* continentur parva, modò ſubrotunda, modò marginata anguloſa ac criſpa, hinc inde ad latera ſepti & membranæ exterius cingentis, tenuibus fibrillis adhærentia ac inde nutrita, quæ dein per maturitatem nigricantia evadunt, ac ultrò erumpere ſolent. Naſcitur in antiquis uliginoſisque ædificiorum muris, parietibus atque maceriis. Hic Baſileæ hinc inde copiosè reperitur, & præcipuè in ipſa Urbe, ubi muros foſſarum interiorum magna in quantitate coronat, ac per totam ferè Æſtatem & Autumnum usque in Hyemem floſculos profert.

Semina.

Locus natalis

Color, Sapor & Odor partium

IV. Circa ſingularum verò recenſitarum Herbæ noſtræ partium Colorem, Saporem & Odorem in ſpecie hæc tenenda ſunt: *Radix* nimirum ſucculenta alba eſt, & *ſaporem* habet blandum, guſtu primo ſubdulcem, relictâ tamen poſt ſe leni amaritudine herbaceâ. *Folia* ſupernè gaudent *colore* atro-virenti, inferius autem *Cyclaminis* inſtar purpuraſcente, & *ſapore* ſunt prædita obſcurè amaro cum adſtrictione aliquâ. *Caulis* ex viridi purpureus à Foliis ratione *ſaporis* nullo alio modo diſtinctus eſt, quàm quòd illum apertius adhuc amaricantem præbeat. *Flos* variegatis *coloribus* eſt ornatus, ut ex ejus deſcriptione ſuperius traditâ videre eſt, convenit autem quoad *ſaporem* cum Radice, niſi quòd adhuc blandius papillas guſtatorias afficiat. *Fructus* ex purpureo videſcens ratione *ſaporis* Radici ſimiliter reſpondet. Denique *Semen* maturum nigricante præditum eſt colore, & ſapore gaudet amariuſculo adſtrictivo. *Odorem* omnes hæ partes eundem ſpirant, videlicet ſatis fortem herbaceum.

V. At-

Cymbalariæ partes elementares. V. Atque hæ fuerunt *Cymbalariæ* partes visibiles & organicæ, quas olim dissimilares nuncupare consueverunt; elementares nunc aut similares, subinde invisibiles quòd concernit, eæ partim per se, ac simplici præparatione, partim Resolutione chymico-pharmaceuticâ cognoscendæ præbentur. Exsiccatio certè recentis Herbæ, copia Aquæ ex eâ destillatæ, quantitas Succi expressi, ejusque inspissatio apertè nobis demonstrant, illam maximâ ex parte constare particulis *aqueis*, tantillum *mucilaginosis* & *nitrosis*. Sapor dein parum amaricans, ac ejus vis qualiscunque traumatica particulas nonnullas alcalino-terrestres; Sal verò, quod inde elicitur lixiviosum, salino-alcalinas; tandem ex eâ destillatâ prodiens Oleum empyreumaticum, non secus atque ejusdem siccatæ combustio præsentes quasdam sulphureo-oleosas Plantæ huic inesse; sed aquosas tamen reliquis omnibus maximè præponderare ostendit. Hæc autem omnia è qualitatibus mox ordine narrandorum Præparatorum clarius elucescent.

Ejus Pulvis. VI. Itaque nunc perlustrabimus sigillatim ea omnia, quæ ex *Cymbalariâ* tam Galenicè quàm Chymicè pro posse & nôsse elaborare ac præparare datâ operâ potuimus. Ubi sese primùm offert *Pulvis*, ad quem conficiendum exsiccavimus Herbæ recentis uncias tres, indeque post exsiccationem nonnisi tres drachmas obtinuimus, quas dein pulverisavimus, sicque *Pulvis* evasit colore quidem virente imbutus, sapore autem salso amaricante, non tamen ingrato, odoreque ut aliâs Herba recens habet proprio, sed non adeo forti instructus: quæ omnia profectò sufficienter & clarè præsentiam non tantùm copiæ parti-

particularum aquoſo-nitroſarum, ſed & quarundam ſulphureo-ſalino-terreſtrium indigitant.

VII. *Succum* ſi conſideramus *Cymbalariæ*, is adeo copioſus è ſucculentâ hâc Herbâ exprimi poteſt, ut ex illius optimè inciſæ & contuſæ libris duabus obtinuerimus libram integram *Succi* atro-viridiusculi, qui odore gaudebat herbaceo, atque ſapore amariuſculo leniter adſtrictivo præditus à nobis deprehendebatur. *Succus expreſſus.*

VIII. *Succum* deinceps eundem ex Herbâ recenti, expreſſum & *Albumine ovorum* clarificatum ſive depuratum, ad *Syrupum* inde conficiendum ſumpſimus, admiſtoque æquali pondere *Sacchari albi* ſuper lenem ignem Carbonum paulatim coximus, donec *Syrupi* conſiſtentiam ſolitam obtinebamus; ſic autem evaſit *Syrupus* coloris punicei, ſaporis planè dulcis aquoſi, ad traumaticos Syrupos accedentis, odoris herbacei fracti; qui cochleatim ad temperandam humorum acrimoniam hauriri poteſt. *Syrupus.*

IX. Cùm porrò crederemus, aliis etiam ſub formis non incommodè aut inutiliter aſſumi poſſe *Cymbalariam*, in *Conſervæ* formam ſimul ipſius Folia redegimus, utpote quam jam ante complures annos, notante *diligentiſſimo Britannorum Scriptore Botanico*, Johanne Rajo, Anglis ſuis Acetariorum loco, quibus aſſueti non eſſent, uſurpandam commendaverat Johannes Parkinſonus, *Londinenſis*, *Pharmacopœus Regius*: ℞. *Fol. Cymbalar. recent. opt. à ſtipitibus mundat. part. j. incidantur tenuiſſimè & conquaſſentur in mortario lapideo ad pultis formam, poſtea admiſce Sacch. alb. pulveriſ. part. ij. quibus optimè ſubactis evadit* Conſerva *pallidè videſcens*, cæterum ab Herbâ *Conſerva.*

 recenti

recenti contusâ quoad ſaporem non diverſa, niſi quòd ſit dulcificata.

Eſſentia. X. Paravimus etiam ex Cymbalariâ *Eſſentiam*, odoris haud injucundi, ſaporis ſalſi penetrantis, ſequenti modo: ℞. *Herb. Cymbalar. ſiccat.* ℥ij. *Inciſis minutim affunde Spirit. Vini rectif.* ℥viij, *ſimul admiſce ſalis Tartari* ʒij, *ſtent in loco calido per aliquot dies, dein expreſſa Eſſentia filtretur, cui filtratæ poſtea injiciatur Salis Cymbalar.* ℈j. *& ſic denuo in loco calido usque ad diſſolutionem Salis ſervetur, quæ ita circulata uſui reponatur.* Extemporanea autem conficitur *Eſſentia Cymbalariæ*, (priori ſi non prævalens, certè viribus non cedens) ex diſſolutione ipſius *Extracti v.g.* ʒj. *in Spir. Vini rectificatiſſ.* ℥j. quæ ſolutio *Eſſentiæ* vicem egregiè præſtat, atque ad 30. pluresve guttas commodè propinari poteſt, efficaciter in Vulneribus & Ulceribus mundificandis, & ad conſolidationem promovendis operans.

Extractum. XI. Elegantiſſimum enim Cymbalaria præbet *Extractum*, coloris nigricantis, ſaporis amari non tamen ingrati; licet illud exiguâ quantitate obtineri poſſit, dum ex ℥ij. Succi depurati vix ʒj. *Extracti* impetratur. Modum autem ejus parandi obſervavimus ordinarium in hoc genere Remediorum, videlicet ſumpſimus Herbam recentem, quam incidimus, conquaſſavimus, expreſſioneque factâ in Succum redegimus; Succum dein hunc à craſſamentis terreſtribus per clarificationem, cum Albumine ovorum inſtitutam, probè mundavimus, ac deinceps ad Mellis conſiſtentiam in Cucurbitâ vitreâ, ſuperimpoſito alembico, in Balneo arenæ inſpiſſavimus, at-

Traumaticum. que ſic habuimus *Extractum Cymbalariæ* ad Pilulas

trauma-

traumaticas perquam utile. Succi illius depurationem alio quoque modo, quàm per Albumen ovorum aliâs instituere solemus; nimirum Succum expressum ollæ incrustatæ infundimus, operculo arctè tegimus, juncturas probè lutamus, ne quid facilè exspirare queat, dein ollam Clibano, post extractum Panem, adhuc calenti immittimus, per trihorium ibi relinquimus, hinc eximimus, refrigerari permittimus, ac demum remoto cautè operculo Succum probè depuratam decantamus, relicto in ollæ fundo crassamento terrestri atque impuro.

XII. Ex Cymbalariâ quoque *Pulverem* alium curiosè magis quàm utiliter præcipitationis ope Chymici parare docent, nomine *Magisterii* venientem. Modum elaborandi hunc observare potes: Foliis *Cymbalariæ* recenter incisis & optimè contusis admisce Cinerum clavellatorum vel Salis Tartari q. v. coque cum s. q. Aquæ simpl. per dimidiam horam, postea Mixturam filtra, & solutionem Aluminis infunde, sic præcipitabitur in vasis fundum *Pulvis*, Aquâ simplici calidâ edulcorandus, atque exsiccandus. Obtinebis ita ex Foliorum librâ medicâ duodecim unciarum vix duas drachmas Magisterii pallido-virentis, saporis terrei, odoris nullius. *Magisterium*

XIII. Neque verò sufficit nobis simpliciter quædam ex hac Plantâ elaborâsse, quin placuit insuper ad meliorem virium ejus indagationem, atque particularum elementalium meliorem adhuc detectionem specialius eam examinare, Chymicamque analysin instituere. Hunc itaque in finem recepimus Herb. recent. Cymbalariæ optimè incisæ & contusæ ℔viij, cucurbitæ vitreæ indidimus, ac sine additione *Destillatio.*

Per Balneum Mar. ex Maris Balneo ſ. a. usque ad ſiccitatem deſtillavimus, donec videlicet nihil amplius planè efflueret, ſicque obtinuimus ferè ℔vj. Liquoris clariſſimi, limpidiſſimi, omnis odoris & ſaporis empyreumatici expertis, leniter tamen adſtringentis, cum juncto ſimul odore blandè penetrante.

Per Arenam. XIV. *Deſtillatione* autem ex *MBalneo* exiſtente nimis laborioſâ, alteram, quæ per *Arenam* contingit, inſtituere voluimus, eâque experturi, num Cymbalaria contusa ac per multos dies fermentata ſpiritum exhiberet, nec ne? *Per fermentiationem nihil obtinetur.* Verùm ſpe noſtrâ fruſtrati ſumus, dum Liquor ex deſtillatione fermentatæ Herbæ prodiens ab aquâ ex eâdem recenti deſtillatâ non multum differebat, ideoque Spiritûs appellationem minimè merebatur. Idem etiam experimentum ſpem nobis omnem eripuit acquirendi Sal aliquod volatile, etenim tales Spiritus communiter nihil aliud ſunt, quàm Sal volatile in Phlegmate diſſolutum; cùm igitur nullos Spiritus prolicere datum fuit, neque Sal volatile illos conficiens inde expectare licuit.

Tentamen Salis obtinendi volatilis. XV. Hoc tamen non obſtante tentare nihilominus voluimus, annon vel tantillum *Salis volatilis* ex Cymbalaria elicere poſſemus? Itaque Remanentiam illam ab Aquâ ex Maris Balneo deſtillatâ in Cucurbitæ fundo relictam aperto igne, ex Retortâ lutatâ deſtillavimus, usque ad omnis humiditatis expulſionem, ſicque obtinuimus, nullo planè nec ad latera *Fruſtraneum.* nec in fundo apparente Sale volatili, Olei fœtidi ʒvj. & Liquoris empyreumatici ℥xij. ex flavo rubeſcentis, qui odore fœtido, nidoroſo & ſapore amaro nauſeabundo præditus erat.

XVI. Nul-

XVI. Nullo proin ſic impetrato Sale volatili, ad eliciendum è Cymbalariâ *Sal fixum* nos accinximus, viſuri, quanam in quantitate illud obtinere & colligere poſſemus: atque hunc in finem Remanentiam illam aduſtam, à Liquore & Oleo empyreumatico in Retortâ relictam, usque ad incinerationem calcinavimus, ſicque Cinerum ℥ij & ʒij. obtinuimus, è quibus poſt elixiviationem cum ſ. q. Aquæ fontanæ præſtitam, ſubſecutamque filtrationem & evaporationem, extraximus Salis fixi puriſſimi ℈vjß. Ad examinandam hinc illorum opinionem, qui putant ex Herba recenti plus hujus Salis elici poſſe, quàm ex Herba ſicca, inſtituimus utrumque experimentum; ad quorum prius recepimus Herbæ recentis ℔iv. quæ combuſtæ dederunt Cinerum ℥ij. atque ex his dein acquiſivimus ſalis fixi puriſſimi ℈ij. gran. v. Ad alterum exſiccavimus ℔iv. Herbæ recentis, quæ ſiccatæ non niſi ſex uncias denuo ponderârunt, ac dein combuſtæ Cinerum unciam unam cum dimidia exhibuerunt, è quibus poſtea Salis fixi puriſſimi ℈ij. extraximus. Unde manifeſtum redditur, parvi eſſe momenti hanc differentiam, minusque proin æſtimandam; cùm leviuſculum ac inſenſibile quoddam accidens in præparatione *Salis fixi* ex *Herbâ ſiccâ*, facilè deperdere potuerit illa quinque grana, quibus pondere ſuo prævaluit *Sal* ex *Herbâ recenti* paratum. Licèt, ſi calculum inſtituamus, in priore experimento Cinerum uncia dimidia exhibuerit Salis grana undecim cum quarta inſuper parte uniusgrani: in poſteriore autem experimento uncia dimidia Cinerum dederit Salis grana tredecim cum triente: ut hinc concludendum ſit, in priore experimento

Sal fixum.

Ex Herbâ recenti.

Et ſiccatâ.

per violentam forſan magis ignis torturam ſalis illius quædam grana deperdita eſſe. Quicquid verò horum ſit, *Sal* iſtud *lixivioſum* ritè præparatum, eleganti colore albo præditum evadit, atque ſapore gaudet blandè ſalſo; cujus particulæ per microſcopium viſæ & conſideratæ apparent poroſæ obtuſangulæ; ut proin ex hoc phænomeno rationem haud vanam deducere liceat, ob quam Sal iſtud uſum habeat maximè laudabilem, atque inſigni efficaciâ & virtute polleat incidendi, attenuandi, abſorbendi, invertendi, præcipitandi &c.

Salis iſtius figura.

Efficacia.

XVII. His peractis etiam analyſin Plantæ hujus putrefactæ ſuſcipere voluimus, ſed quacunque adhibitâ arte & encheireſi putrefactionem obtinere debitam neſcivimus, qualis quidem deinceps ex voto noſtro ſub deſtillationis proceſſu Spiritum, Sal volatile aut Quintam Eſſentiam exhibuiſſet. Abiit enim hoc modo Planta non niſi in aquoſas maximè & terreſtres particulas, ſulphureo-ſpirituoſo-ſalinis nullis, vel pauciſſimis, quæ nares adſtantium ferirent, apparentibus: unde etiam deſtillationem ex totaliter putrefactâ Herbâ ſupervacaneam cenſuimus.

Analyſis Herbæ per putrefactionem.

Evanida.

XVIII. Præmiſsâ ſic *Cymbalariæ* qualicunq; reſolutione, expoſitisque variis illius præparationibus, proximum nunc eſt, ut virtutes quoque ipſius ſpecialiores enarremus; hoc verò vel eapropter arduum ac difficile eſt, quòd in Uſum hæc Planta Medicum, hucusque rarius fuerit tracta, utcunque Lonicerus eam *Umbilicum Veneris officinarum*, quaſi in Officinis pharmaceuticis expetitam aut uſitatam nuncupaverit. Liceat tamen cogitata qualiacunque noſtra circa Plantæ hujus utilitatem non

Cymbalariæ virtutes.

penitus

penitus contemnendam in apricum proferre. Primò itaque ex ſuperioribus jam patet, *Cymbalariam recentem* conſtare particulis copioſis aqueis, tantillum mucilaginoſis, quibus pleræque aliâs Herbæ emollientes gaudent; unde parùm à vero nos abluſuros credimus, ſi Vires ipſi, facultatemque tribuamus attenuandi & emolliendi, quæ videlicet moleculis ſive corpuſculis ſuis aquoſis fibras nimis ſtrictas laxare, & quicquid in corpore noſtro præternaturaliter induruit, mollius atque flexilius reddere valeat. *Attenuandi. emolliendi.* Sapor autem Herbæ ſiccatæ leniter amaricans ac blandè adſtrictivus, cùm indigitet, terreſtres particulas non ſine conſortio quarundam ſalino-alcalinarum & ſulphurearum ei ineſſe, judicare vel ſuſpicari ſaltem facit, ipſam *Virtute* aliquâ pollere *traumaticâ*, quâ quidem corpuſcula heterogenea invertendo, abſorbendo, extergendo, tandemque leniter adſtringendo, Vulnera, Ulceraque mundificare & conſolidare apta ſit. *Detergendi. Conſolidandi.* Inſuper tamen etiam ratione ſalis alcalini, ſi velis, blandè volatilis, utut perpauci, inter Herbas *aperientes*, ac *incidentes* noſtram *Cymbalariam* referimus, quæ videlicet obſtructiones nondum ſcirrhoſas reſolvat, atque ſic in incipiente *Atrophiâ*, aliisque *Affectibas Meſenterii*, *Splenis*, *Hepatis* ac *Pulmonis* nondum deſperatis vel conſummatis utilis eſſe queat. *Aperiendi, incidendi.* *Deobſtruendi.* Inprimis autem Herbam *ſiccam* præ *recenti* tales effectus præſtare exiſtimamus, quoniam *ſiccata* particulis ſuis aqueis, ſalſarum ac incidentium molecularum vim infrigentibus, deſtituitur: à *recenti* autem maximeque ſucculentâ tali Herbâ ejusmodi aperientes ac deobſtruentes virtutes, tam promtè, tamque certò & feliciter expectari minimè poſſunt. *Herba ſicca efficacia.*

XIX.

Ejus Usus. XIX. Ad iſtos autem effectus variis in Morbis expediendos, diverſas quoque *Cymbalaria* ſubit Medicaminum formas aut ſpecies. Ante omnia igitur *externè* quidem cum fructu *Balneis Aquæ dulcis* *In Balneis.* im̃iſſam audivimus in *Nephritide, Calculo, Sabulo Mucove Renum* aut *Veſicæ* extergendo, *Partu* facilitando, *Hæmorrhoidibus cœcis*, atque dolorem ardentem excitantibus, demulcendis, v. gr. *Ad Nephritidem. Partum difficilem. Hæmorrhoides.*

℞. *Herb. recent. Cymbalar.* mx.
Malv.
Parietar.
Flor. Chamom. aa. mij.
Inciſa includantur ſacco, qui Aquæ fluviatili incoquitur pro Balneo, cui per unam alteramve horam Æger inſidebit quotidie.

In Clyſmatibus. Pari modo *Clyſmata* ingredi poteſt emollientia, extergentia, paregorica, ſequenti vel ſimili modo: v. gr.

℞. *Herb. rec. aut ſicc. Cymbalar.* mij.
Malv.
Parietar.
Flor. Melilot.
Verbaſc. aa. mj.
Sem. Cumin.
Lini aa. ℥ß.
Inciſ. & contuſ. coque in ſ. q. Aqu. fontan. In colatur. ℔j. *diſſolve*
Mell. mercurial. ℥j.
Ol. Lilior. alb. ℥ij.
Salis commun. ʒj.
M. F. Clyſma tepidè injiciendum.

Ad

Ad *Hæmorrhoides cœcas* ardentes ac dolentes Herba recens, cum vel ſine *Foliis* recentibus Quercûs contuſa & applicata ſæpius anodynam vim egregiè exercet. Idem præſtat, ſi *Succus* ex eadem *expreſſus* cum *Aqu. Roſar. albar.* & *Tutiâ* vel *Antimonio diaph.* permiſtus tepidè ſæpius cum linteis applicetur, inprimis ubi *Albumen ovorum* adhuc ſociatum fuerit. Porrò *Herba recens* parum ſiccata, dein contuſa, ac Fronti vel Capitis vertici ſæpius appoſita *Cephalalgiam*, à causa calida vel humore acri oriundam, compeſcere vel diſſipare valet. Si quis etiam *Herbæ* hujus *folia* recentia contuſa, atque in *Cataplaſmatis* formam redacta cum *Rubricæ fabrilis*, aut *Boli communis* & *Malicorii Pulvere*, addito ſimiliter *ovorum Albumine* miſceat, hinc *Stupæ* craſſius imponat, partibusque ſanguinem nimium fundentibus, verb. gr. *Hæmorrhoidibus* copiosè admodum *fluentibus* imponat, *Hæmorrhagiam* feliciter ſedari notabit.

Hæmorrhagiam

In Epithematibus.

Ad Cephalalgiam.

In Cataplasmate.

Ad Hæmorrhagias.

XX. Neque tamen *externè* tantùm ſalutarem effectum præſtare valet hæc Planta, ſed *intus* quoque in variis Morbis debellandis utilitatem non contemnendam habere experientia docet, utpote quæ virtute ſuâ diluente atque extergente blandè ſalia Maſſæ ſanguineæ copioſiora, acida & auſtera, multum infringere, atque per varias ſecretionum vias abducere valet. Hinc *recens* quidem in *Juſculis* cum *Chærefolio*, *Endiviâ*, *Lactucâ*, *Taraxaco*, *Acetosâ*, ad *æſtus febriles* reſtinguendos, ſanguinisque particularum motum placidiorem ac naturalem revocandum, *Renes* atque *Veſicam* extergendam, ac à Muco vel Sabulo liberandam, *Ulcerum*, *Vulnerumque* acidum deſtruendum, *Viſcerum obſtructiones* qualescunque

Vſus in ternus Cymbalariæ.

In Juſculis.

Ad Febriles æſtus.

Vitia Renum ac Veſicæ.

Vlcera, Vuln.

Obſtructiones.

cunque expediendas, ſimilesque alios effectus morboſos feliciter debellandos non ſine fructu uſurpabitur. *In Decoctu.* *Siccata* autem vel in *Decocto* cum aliis plantis traumaticis adhibita aperiendi, abſorbendi, detergendi atque conſolidationem promovendi virtute haud caret: *Infuſis.* vel inſtar *Foliorum Theé* ſola, aut aliis quoque ſociata, in prædictis Ægritudinibus ſalutarem Potum exhibet; præcipuè etiam cum *Anſerinâ* uſurpata *Fluorem Mulierum album* *Ad Fluorem album.* paulatim minuit, tandemque planè compeſcit, ſi diu ſatis in uſum vocata, atque ſimul *Extractum* *Extractum.* ejus in Pilulis ſequenti modo ſumtum fuerit:

℞. *Extract. Cymbalar.* ʒiiß.
Diaphor. ♂ial. ʒj.
Succin. flav. vel alb. ppt. ʒß.
Eſſent. Zedoar. q. s.
Miſc. Fiant Pilulæ ex ʒj. *numero* 40. *quæ. conſperſæ Pulvere Cinam. dentur ad ſcat.*
Doſis mane ac veſp. duodecim vel quindecim.

In Acetariis. Quin recentem Herbam *Cymbalariæ* felici cum ſucceſſu ad eundem *Fluorem album* in Acetariis ſub initium cœnæ quotidie comeſtam maximè prodeſſe *Celebris* P. Andr. Matthiolus teſtatur, *Commentar. in Libr.* iv. *Diſcorid. p. m.* 788. Denique ſiccata atque *In Pulvere, ad Atrophiam.* in *Pulverem* ſubtiliſſimum redacta hæc Planta, *Atrophiâ* laborantibus Pueris & Infantibus felici cum ſucceſſu ad octo, decem plurave grana quotidie bis vel ter in *Lacte*, vel *Infuſo Theé*, aut alio vehiculo data fuit, & quidem nunc ſola, ubi alvus quotidie eſſet ſatis libera, nunc etiam cum aliis permiſta; ſic enim *Pulveres* aliquando compoſiti *antatrophi* parantur valdè efficaces, ſequentem aut ſimilem in modum:

℞. *Rad.*

℞. *Rad. Carlin.*
Ebor. phil. ppt. aa. ʒiij.
Diaph. ♃vial. ʒiß.
Fol. Cymbalar. ʒiiß.
Sem. Anis. ʒj.
Cinam. elect. ʒß.
Sacch. cand. alb. ℥j.
Misc. fiat Pulv. subt. detur ad scat. Dosis ℈j. *ad* ʒß. *vel* ℈ij.

Vel ℞. *Folior. Cymbalar.* ʒiij.
Trichoman.
Pilosell. aa. ʒj.
Rad. Ireos flor. ʒiß.
C. C. phil. ppt.
Bol. Basil. ppt. aa. ℥ß.
⊖is volat. Fuligin. puriß. ʒß.
Sem. Fœnic. ʒj.
Sacch. cand. alb. ℥iß.
Misc. fiat Pulv. subt. detur ad scat. Dosis ut suprà.

Vel ℞. *Folior. Cymbalar.* ℥ß.
Rut. murar. ʒij.
Sem. Violar. ʒiiß.
Fœnic. ʒiß.
Specif. stom. Poter. ʒij.
Spod. ex Ebor. ppt. ℥ß.
Rad. Zedoar. ℈ij.
Sacch. cand. alb. ℥ij.
Misc. fiat Pulv. subt. detur ad scat. Dosis ut suprà.

Ejus-

Ejusmodi *Pulveribus* autem ſubinde blanda *purgantia* intercalari debent, ut eorum vi pituitoſi & crudi humores viſcidi, *Atrophiam* foventes, è corpore eliminentur; huncque in finem nunc *Infuſum Fol. Theé* ac *Senæ* cum *Semine Aniſi*, nunc *Trochiſci hermetici Scretæ* aut *Zvingeri*, nunc *Pulvis folior. Senæ* cum prædictis *Pulveribus antihecticis* ſive *antatrophis* miſtus exhiberi poteſt. Atque hæc Speciminis loco ſufficiant, ſequuturâ forſan ulteriore experientiâ augmentum non contemnendum impetratura, ſi modò id SUMMO placebit Animæ Corporisque ARCHIATRO, cui ſit Laus & Gloria in omnem æternitatem.

COROL-

COROLLARIA.

I.

Edicamenta non tam ratione activitatis quàm receptivitatis agunt, etenim non omnia omnibus Venena.

II. *Simplicia medicamenta, vel simpliciter praeparata, prae Chymicis naturae nostrae convenientia existere statuimus, quod etiam Experientia quotidiana modernorum Practicorum declarat, quorum si quis evolvat Commentaria Practica, plura ibi Euporista inveniet atque Simplicia, quàm variâ encheiresi Chymicâ elaborata.*

III. *Facultates simplicium Medicamentorum minus rectè à Veteribus deductae fuerunt è qualitatibus v. gr. primis caliditate & frigiditate, vel etiam occultis.*

IV. *Illae autem Virtutes rectius à mixtione naturali seu structurâ & texturâ minimarum particularum derivantur.*

V. *Prout enim variat illa textura materialis, sic variant quoque simplicium Vires: hinc saepius longè alia virtus est in Foliis, quàm in Radice ejusdem Plantae. Sic etiam in animalibus aliquibus non omnia membra unam eandemq; vim possident.*

VI. *Omnia ⊖ia lixiviosa, utut è diversis Plantis elicita, ejusdem tamen esse efficaciae persuasi sumus, ideoque nonnisi ad Formularum pompam simul ⊖ Absynth. Cardui bened. Cent. min. &c. praescribuntur.*

VII. *Conglomeratas glandulas nîl esse nisi contextum Vasculorum minimorum, Ruyschiana aequè ac Nuckiana experimenta jamjam satis clarè evicerunt.*

VIII. *Illas autem glandulas in Articulorum juncturis tam copiosas ideo positas esse, ut videlicet Humorem mucilaginosum, ad facilitandam Ossium reciprocam motionem inservientem, à M. S. secernant, veritati haud absimile videtur.*

IX. *Hinc*

IX. *Hinc quando talis Humor, per tot anfractus Vasculorum minimorum secernendus, suâ mucilaginositate peccat & ibidem stagnat, stagnatione acris fit, atque hinc membranas nervosas plus minus lancinando ac distendendo Morbum arthriticum producere solet.*

X. *Illum autem humorem arthriticum adeò viscidum si mediatè, è primis deducamus viis, nemo erit, qui facilè contradicet.*

XI. *Pro ratione itaque viscidatis, fixitatis & acredinis talis Humoris etiam Arthritis variat, & vel vaga vel fixa magis, vel acerbior vel mitior, vel brevius vel diutius durans evadet.*

XII. *Curatio lactaria heic suspecta nobis vel eapropter videtur, quia facillimè Lac in coagulum abit, & M. S. ita magis viscidam reddit quàm volatiliorem.*

XIII. *Omnia acria purgantia, ceu magis lædentia, in Arthritide jure vitamus, ac loco horum non nisi Clysmata emollientia ac detergentia, pro re nata reiteranda, consulimus; nec non V.S. in Plethoricis quidem sæpius instituendam admittimus.*

XIV. *Post hæc servatâ simul strictâ Diætâ conducunt illa omnia, quæ Humorem viscidum morbificum attenuare, incidere, suæq; pristinæ fluiditati restituere, ac quomodocunq; è corpore eliminare valent.*

XV. *Balnea deniq; Podagricis his illisve convenientia esse credimus, modò fixitas aut visciditas humorum nondum adeo sublimen gradum adepta fuerit.*

C*ymbalicæ* Vires, HERMANNE edisseris *Herbæ*
Hinc meritò applaudunt *Cymbala* nostra Tibi.
Cymbala perpetuo resonabunt nostra Triumpho,
Cymbalica & nostro surget ab Ore *Salus*.
Votaque *Cymbalicam* firmabunt crebra *Salutem*.
Hermannum totâ *Cymbala* voce canent.

Ita Nobilissimo atque Doctissimo Domino Authori, Comensali gratissimo applaudunt

J. B. R. L.
J. K. C. T.

FINIS.